

MEMORIU ȘTIINȚIFIC PENTRU SUSȚINEREA TEZEI DE DOCTORAT

Nume și prenume: Păun Radu-Mihai

Instituție: Universitatea de Medicină și Farmacie “Carol Davila” București

Titlul lucrării: Internarea nevoluntară în sistemul psihiatric

Coordonator științific: Prof. Univ. Dr. Tudose Cătălina

Internarea nevoluntară în psihiatrie este o practică cu implicații etice, clinice și sociale complexe, fiind totuși un instrument indispensabil în circumstanțe de pericol iminent și deteriorare severă a stării psihice. Lipsa studiilor locale care să analizeze percepția coerciției, factorii determinanți și consecințele acesteia asupra evoluției clinice a pacienților a generat nevoia unei cercetări aprofundate. Motivația principală a studiului a fost de a înțelege mai bine implicațiile acestei practici atât pentru pacienți, cât și pentru sistemul medical, oferind totodată un cadru empiric pentru îmbunătățirea intervențiilor clinice și a politicilor de sănătate mintală în România.

I. Scopul și obiectivele cercetării

Scopul principal al acestei teze a fost investigarea factorilor clinici și socio-demografici asociați cu internarea nevoluntară în psihiatrie, precum și evaluarea percepției coerciției și a impactului acestor factori asupra ratei de reinternare, în contextul sistemului de sănătate mintală din România.

Obiective secundare:

- Compararea nivelului de coerciție perceput de pacienții internați voluntar vs. nevoluntar.
- Investigarea frecvenței și a factorilor asociați cu utilizarea măsurilor coercitive obiective.
- Identificarea variabilelor care influențează reinternările repetate ("revolving door").

II. Rezultate principale

Factori de risc pentru internare nevoluntară: sexul masculin, șomajul, venituri scăzute, domiciliul urban, diagnostice de tip psihoză sau episod maniacal, severitate crescută a simptomelor și agresivitate. Pacienții aduși de poliție sau ambulanță aveau o probabilitate semnificativ mai mare de a fi internați fără consimțământ.

Coerciția percepută: Pacienții nevoluntari au raportat niveluri mai ridicate de coerciție percepută. Tinerii, persoanele cu spitalizări frecvente, cei cu aderență scăzută la tratament și cei aduși de forțele de ordine au resimțit mai multă coerciție.

Fenomenul "Revolving Door": Internarea nevoluntară s-a asociat cu o scădere a riscului de reinternări repetate, sugerând un potențial efect protector. În schimb, istoricul de spitalizări a fost cel mai puternic predictor al statutului de pacient RD.

Măsuri coercitive obiective: Conțința, izolarea și tratamentul forțat au fost mai frecvente în cazul pacienților internați de poliție și cu scoruri înalte de agresivitate și severitate. Aproximativ 19% dintre pacienții nevoluntari au fost supuși acestor măsuri.

III. Metodologie

Studiul a fost desfășurat în perioada septembrie 2022 – februarie 2023, în cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie “Prof. Dr. Al. Obregia” și a inclus pacienți internați voluntar și nevoluntar pe două secții distincte. Informațiile au fost obținute prin interviuri directe, evaluări clinice, aplicarea unor chestionare standardizate (inclusiv versiunea românească a MacArthur Admission Experience Survey), precum și din discuții cu personalul medical și familia pacientului.

V. Publicații științifice relevante

- “RISK FACTORS FOR INVOLUNTARY ADMISSION IN A ROMANIAN PATIENT SAMPLE” <https://doi.org/10.1016/j.ijlp.2023.101938>
- “PERCEIVED COERCION IN PSYCHIATRIC INPATIENTS: A VALIDATION STUDY OF THE ROMANIAN- LANGUAGE VERSION OF THE ADMISSION EXPERIENCE SURVEY” <https://doi.org/10.1080/13218719.2024.2372767>
- “THE REVOLVING DOOR PHENOMENON IN THE ROMANIAN MENTAL HEALTH SYSTEM” <https://doi.org/10.31083/AP38789>

VI. Conferințe și prezentări

- “The Revolving Door Phenomenon in the Romanian Mental Health System” prezentarea poster - ediția a 37a a European Congress of Neuropsychopharmacology, Milano, Italia, 2024
- “The Revolving Door Phenomenon in the Romanian Mental Health System” ePoster - ediția a 37a a European Congress of Neuropsychopharmacology, Milano, Italia, 2024
- “Factori de risc ai internării nevoluntare în sistemul psihiatric” - Congresul Național de Psihiatrie ARPP, ediția a IX-a, Sibiu, România, 2025

VII. Contribuții originale

- Prima analiză cuprinzătoare a internării nevoluntare în România cu abordare clinică, etică și statistică riguroasă.
- Validarea în premieră în limba română a MacArthur Admission Experience Survey, un chestionar utilizat la nivel mondial pentru evaluarea nivelului de coerciție perceput de pacienți.
- Identificarea factorilor predictivi pentru utilizarea coerciției și reinternările repetate într-un sistem medical dintr-un stat est-european.

IV. Concluzii

Studiul aduce contribuții valoroase în literatura de specialitate, oferind date originale dintr-o zonă geografică unde cercetările în domeniu sunt limitate.

Identificarea factorilor de risc pentru internarea nevoluntară permite elaborarea unor strategii țintite de intervenție timpurie și de prevenție și evidențiază nevoia de structuri specializate în acest sens precum echipele de intervenție în criză.

Versiunea validată a AES în limba română este un instrument util în evaluarea coerciției percepute, iar înțelegerea acestui fenomen poate contribui la îmbunătățirea relației terapeutice și a aderenței la tratament.

Rezultatele referitoare la "revolving door" sugerează nevoia unor intervenții post-spitalizare mai bine coordonate și alocarea mai multor resurse financiare și umane îngrijirilor comunitare și în ambulatoriu.